

EUROOPAN PARLAMENTTI

1999

2004

Istuntoasiakirja

LOPULLINEN
A5-0367/2001

18. lokakuuta 2001

*

MIETINTÖ

Ehdotus neuvoston päätökseksi yhteisön kannasta Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen nojalla pidettävässä ministerikokouksessa Taiwanin saaren sekä Peskadorien, Quemoy'n ja Matsun saarten (Taiwanin) erillisen tullialueen liittymisestä Maailman kauppajärjestöön (KOM(2001) 518 – C5-0488/2001 – 2001/0216(CNS))

Teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavaliokunta

Esittelijä: Per Gahrton

Lainsäädäntömenettelyistä käytettävät symbolit

- * Kuulemismenettely
yksinkertainen enemmistö
- **I Yhteistoimintamenettely (ensimmäinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö*
- **II Yhteistoimintamenettely (toinen käsittely)
yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi
- *** Hyväksyntämenettely
parlamentin jäsenten enemmistö lukuun ottamatta EY-sopimuksen 105, 107, 161 ja 300 artiklassa ja EU-sopimuksen 7 artiklassa tarkoitettuja tapauksia
- ***I Yhteispäätösmenettely (ensimmäinen käsittely) *yksinkertainen enemmistö*
- ***II Yhteispäätösmenettely (toinen käsittely)
yksinkertainen enemmistö yhteisen kannan hyväksymiseksi parlamentin jäsenten enemmistö yhteisen kannan hylkäämiseksi tai tarkistamiseksi
- ***III Yhteispäätösmenettely (kolmas käsittely)
yksinkertainen enemmistö yhteisen tekstin hyväksymiseksi

(Ilmoitettu menettely perustuu komission esittämään oikeusperustaan.)

Tarkistukset säädösehdotukseen

Parlamentin tarkistukset merkitään ***lihavoidulla kursiivilla***. Pelkkää *kursivointia* käytetään kiinnittämään teknisten yksiköiden huomio sellaisiin säädösehdotuksen osiin, jotka ehdotetaan korjattavaksi lopullisessa tekstissä (esimerkiksi selvästi virheelliset tai kyseisestä kieliversiosta pois jääneet kohdat). Korjausehdotusten hyväksymisestä päättävät asianomaiset tekniset yksiköt.

SISÄLTÖ

	Sivu
ASIAN KÄSITTELY	4
LUONNOS LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI	5
PERUSTELUT	6

ASIAN KÄSITTELY

Neuvosto kuuli 12. lokakuuta 2001 päivätyllä kirjeellään parlamenttia EY:n perustamissopimuksen 300 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti ehdotuksesta neuvoston päätökseksi yhteisön kannasta Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen nojalla pidettävässä ministerikokouksessa Taiwanin saaren sekä Peskadorien, Quemoy'n ja Matsun saarten (Taiwanin) erillisen tullialueen liittymisestä Maailman kauppajärjestöön (KOM(2001) 518 – 2001/0216 (CNS)).

Parlamentin puhemies ilmoitti 22. lokakuuta 2001 pidetyssä istunnossa toimittaneensa ehdotuksen asiasta vastaavaan teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus ja energiavaliokuntaan (C5-0488/2001).

Teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavaliokunta nimitti 10. lokakuuta 2001 pitämässään kokouksessa esittelijäksi Per Gahrtonin.

Valiokunta käsittelee ehdotusta neuvoston päätökseksi ja mietintöluonnosta 16. lokakuuta 2001 pitämässään kokouksessa.

Viimeksi mainitussa kokouksessa se hyväksyi luonnoksen lainsäädäntöpäätöslauselmaksi yksimielisesti.

Äänestyksessä olivat läsnä seuraavat jäsenet: Carlos Westendorp y Cabeza (puheenjohtaja), Nuala Ahern (varapuheenjohtaja), Peter Michael Mombaur (varapuheenjohtaja), Per Gahrton (esittelijä), Felipe Camisón Asensio (Jaime Valdivielso de Cuén puolesta), Concepció Ferrer, Francesco Fiori (Umberto Scapagninin puolesta), Neena Gill (Glyn Fordin puolesta), Alfred Gomolka (Werner Langenin puolesta), Michel Hansenne, Rolf Linkohr, Caroline Lucas, Eryl Margaret McNally, Erika Mann, Elly Plooij-van Gorsel, John Purvis, Mechtild Rothe, Jacques Santer (Paul Rübigin puolesta), Konrad K. Schwaiger, Claude Turmes ja W.G. van Velzen.

Mietintö jätettiin käsiteltäväksi 18. lokakuuta 2001.

LUONNOS LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma ehdotuksesta neuvoston päätökseksi yhteisön kannasta Maailman kauppajärjestön perustamissopimuksen nojalla pidettävässä ministerikokouksessa Taiwanin saaren sekä Peskadorien, Quemoy'n ja Matsun saarten (Taiwanin) erillisen tullialueen liittymisestä Maailman kauppajärjestöön (KOM(2001) 518 – C5-0488/2001 – 2001/0216(CNS))

(Kuulemismenettely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ehdotuksen neuvoston päätökseksi (KOM(2001) 518¹),
  - ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 37, 44, 47, 55, 71 artiklan, 80 artiklan 2 kohdan sekä 95, 133 ja 308 artiklan,
  - neuvoston kuultua sitä EY:n perustamissopimuksen 300 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti (C5-0488/2001),
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 67 artiklan ja 97 artiklan 7 kohdan,
  - ottaa huomioon teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavaliokunnan mietinnön (A5-0367/2001),
1. hyväksyy yhteisön kannan;
  2. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.

---

¹ Ei vielä julkaistu EYVL:ssä.

PERUSTELUT

I Johdanto

1. Kiinan tasavalta oli Havannassa vuonna 1947 pidetyn Yhdistyneiden kansakuntien kauppaja- ja työllisyyskonferenssin päätöslauselman 23 allekirjoittaneen joukossa. Päätöslauselman aiheena oli kansainvälisen kauppajärjestön perustaminen. Havannan peruskirja sisälsi muun muassa säännöt, joilla perustettiin monenvälinen kansainvälinen kauppajärjestelmä, joka perustui syrjimättömyyden periaatteelle. Yhdysvaltojen kongressi ei kuitenkaan ratifioinut Havannan peruskirjaa, joten allekirjoittaneet osapuolet päättivät soveltaa väliaikaisesti sääntöjä, joista muodostui kuuluisa tullitariffeja ja kauppaa koskeva yleissopimus (GATT). Kiina allekirjoitti GATT-sopimuksen 30. lokakuuta 1947 ja ratifioi väliaikaista soveltamista koskevan pöytäkirjan 21. toukokuuta 1948. Kiina neuvotteli myös tariffimyönnytyksistä muiden sopimusosapuolten kanssa ja osallistui kahteen ensimmäiseen monenvälisiin tariffeja koskevaan neuvottelukierrokseen, jotka pidettiin Genevessä vuonna 1947 ja Annecyssa vuonna 1949.
2. Kiinan kansantasavalta perustettiin manner-Kiinaan 1. lokakuuta 1949. Tšiang Kai-Tšekin hallitus oli paennut Formosan saarelle (Taiwaniin) ja läheisille pienille Peskadorien, Quemoy ja Matsun saarille. Siellä Tšiang Kai-Tšek ylläpiti Kiinan tasavaltaa väittäen olevansa koko Kiinan ainoa laillinen hallitsija. Kiinan tasavalta piti hallussaan ”Kiinan” paikkaa Yhdistyneissä kansakunnissa vuoteen 1971 asti. Koska Kiinan tasavalta kuitenkin oli menettänyt valtansa manner-Kiinassa, se ei voinut enää toteuttaa GATT-sopimukseen sisältyviä oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan eikä varsinkaan tariffimyönnytyksiin liittyviä sitoumuksiaan suhteessa muihin sopimusosapuoliin, sillä kohteena olevat tuotteet tuotiin ensin manner-Kiinasta. Kiinan tasavalta ilmoittikin Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille 6. maaliskuuta 1950 vetäytyvänsä GATT-sopimuksesta.
3. Kiinan kansantasavalta puolestaan ei osoittanut lainkaan kiinnostusta GATT-sopimukseen, mikä olikin odotustenmukaista. Maan kauppasuhteet kolmansien maiden kanssa perustuivat enemmän poliittisille kuin taloudellisille tekijöille, joten ne eivät sopineet yhteen GATT-sopimuksen sääntöihin kirjattujen vapaata kauppaa koskevien peruseriaatteiden kanssa. Kysymys Kiinan kuulumisesta GATT-sopimukseen oli epäselvä, mutta välittömiä pyrkimyksiä tilanteen selvittämiseksi ei tehty.
4. Ongelma oli ratkaisematta vuoteen 1965 asti, jolloin Kiinan tasavalta pyysi päästä tarkkailijaksi Gattiin. Pyynnön lainvoimaisuuden kyseenalaisti Tšekkoslovakia, jonka mukaan Kiinan ainoa laillinen hallitus oli Kiinan kansantasavallan hallitus. Näistä vastalauseista huolimatta Taiwan pääsi tarkkailijaksi. Sopimusosapuolet katsoivat, että myönnytys ei velvoittanut omaksumaan minkäänlaista kantaa kyseisen hallituksen tunnustamiseen.
5. Taiwan oli tarkkailijana Gattissa vuoteen 1971 asti, jolloin Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokous päätti päätöslauselmassaan 2758 (XXVI) poissulkea Tšiang Kai-Tšekin hallituksen – joka siihen asti oli pitänyt hallussaan Kiinan paikkaa Yhdistyneissä kansakunnissa – ja palauttaa Kiinan kansantasavallalle sen lailliset oikeudet. Päätöslauselman täytäntöönpanon seurauksena Gatt Yhdistyneiden kansakuntien talouteen erikoistuneena järjestönä harkitsi uudelleen vuonna 1965 tekemäänsä päätöstä myöntää Taiwanille tarkkailijan asema. Sopimusosapuolet päättivät sulkea Kiinan tasavallan pois

myös Gattista, sillä Kiinan tasavallalla ei Gattin mukaan ollut virallisia valtuuksia edustaa Kiinaa.

6. Taiwan esitti 1. tammikuuta 1990 virallisesti XXXIII artiklan nojalla Gattiin liittymistä koskevan pyyntönsä Taiwanin saaren sekä Peskadorien, Quemoy ja Matsun saarten (Taiwanin) tullialueen nimissä. Kiinan kansantasavalta vastusti aluksi pyyntöä tarmokkaasti. Jonkin ajan kuluttua se ei kuitenkaan enää vastustanut periaatetta Taiwanin liittymisestä Gattiin, mutta asetti liittymiselle tiettyjä ehtoja. Syyskuussa 1992 Gattin neuvosto päätti perustaa työryhmän käsittelemään Taiwanin saaren sekä Peskadorien, Quemoy ja Matsun saarten (Taiwanin) erillisen tullialueen nimissä XXXIII artiklan mukaisesti esitettyä Gattiin liittymistä koskevaa pyyntöä ja esittämään neuvostolle suosituksia, joihin sisältyisi mahdollisesti liittymispöytäkirjan luonnos. 18. syyskuuta 2001, päivä Kiinan kansantasavallan kanssa käytyjen neuvottelujen päättymisen jälkeen, työryhmässä saatiin päätökseen neuvottelut Taiwanin liittymisestä. Euroopan unioni oli saanut kahdenväliset neuvottelunsa päätökseen jo vuonna.....
7. Jotta Euroopan unioni voisi WTO:n ministerikokouksessa esittää virallisen kantansa Taiwanin liittymisen puolesta, neuvoston on tehtävä päätös liittymisehtojen hyväksymisestä. Neuvosto on kuullut Euroopan parlamenttia EY:n perustamissopimuksen 300 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti ehdotuksesta tällaiseksi neuvoston päätökseksi. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun Euroopan parlamenttia kuultiin kolmannen maan liittymisestä WTO:hon. Ottaen huomioon kyseisen liittymisen luonteen ja varsinkin sen suhteen Kiinan kansantasavaltaan, joka on maailman väkirikkein maa ja yksi suurimmista kauppamahdeista, on välttämätöntä, että Euroopan parlamentti osallistuu Taiwanin liittymisprosessiin. Euroopan parlamentti edellyttääkin näin ollen, että sitä kuullaan myös Venäjän tulevan WTO:hon liittymisen yhteydessä.

II. Taiwanin liittymisehdot

8. Liittyessään WTO:n jäseneksi Taiwan sitoutuu noudattamaan kaikkia WTO:n velvoitteita, jotka sille tämän aseman mukaan kuuluvat, ellei liittymisehdoissa toisin määrätä. Liittymisehtoja on kahta perustyyppiä. Ensinnäkin ne määritellään sitoutumisluetteloissa, jotka sisältävät kaikki markkinoille pääsyä koskevat eri määräykset, jotka Taiwan sitoutuu oikeudellisesti myöntämään WTO:n jäsenille liittyessään järjestöön. Luettelot kattavat maatalous- ja teollisuustuotteiden kauppaan sovellettavat tariffit sekä muut kuin tariffitoimenpiteet (GATT-sopimuksen mukaiset sitoumukset) ja palvelut (palvelukaupan yleissopimuksen eli GATS-sopimuksen mukaiset sitoumukset).
9. Toisentyypiset liittymisehdot sisältyvät Taiwanin liittymistä WTO:hon koskevaan pöytäkirjaan ja työryhmäkertomukseen. Näihin asiakirjoihin sisältyy myös oikeudellisesti velvoittavia sitoumuksia, ja niissä luetellaan erityisesti Taiwanin uudet WTO-velvoitteet WTO:n toimivaltaan kuuluvilla muilla aloilla (esimerkiksi: tuet, teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvät näkökohdat, kaupan tekniset esteet, tullausarvo jne.).
10. Euroopan unionille, joka huolehti siitä, että Euroopan teollisuuden ja yritysten edut otettiin täysin huomioon, Taiwanin jäsenyys merkitsee täytäntöönpanokelpoisten oikeuksien valtavaa lisääntymistä, mutta ei muuta ratkaisevasti unionin omia velvoitteita Taiwania kohtaan. Euroopan komission ja Taiwanin viranomaisten kahdenvälisen neuvottelujen tuloksena laadittiin liittymisehdot, jotka hyödyttävät merkittävästi erityisesti kaikkien Euroopan unionin jäsenvaltioiden suuryrityksille tärkeitä aloja ja etuja (ks.

yksityiskohdat jäljempänä). Ottaen huomioon, ettei WTO:n järjestelmään sisälly suojelua kauppaan liittyviltä ympäristövahinkoilta tai yhteiskunnallisilta vääristymiltä, ennakoitavissa oleva unionin ja Taiwanin välisen kaupan lisääntyminen saattaa johtaa haittavaikutuksiin Taiwanin jo haavoittuvilla alueilla. Esittelijä suosittelee voimakkaasti, että Euroopan unionin asiasta vastaavat yksiköt toteuttaisivat säännöllisiä tutkimuksia EU:n ja Taiwanin välisen kaupan pysyvistä vaikutuksista. Ensimmäinen tutkimus olisi toteutettava Taiwanin liittyessä WTO:hon.

11. Maailman kymmenenneksi suurimpana kaupparyhmittymänä (lukuun ottamatta Euroopan unionin sisäistä kauppaa), jonka BKT on 289 miljardia dollaria, Taiwanista tulee välittömästi merkittävä vaikuttaja WTO:ssa. Taiwan oli vuonna 1999 seitsemänneksi suurin toimittaja unionin alueelle ja seitsemänneksitoista suurin unionin tavaroiden vientimarkkina. Euroopan unionin kauppavaje Taiwanin kanssa käytävässä kaupassa oli 8,12 miljardia euroa. Taiwanin suostuminen markkinoille pääsyä koskeviin myönnytyksiin osana WTO:hon liittymistään edistää epäilemättä kauppavirtojen tasapainottumista. Sopimus takaa Euroopan unionin yrityksille huomattavasti paremmat mahdollisuudet päästä Taiwanin markkinoille. Tuontitulleja ja tullien ulkopuolisia rajoituksia supistetaan jyrkästi ja pysyvästi. Tämä tulee väistämättä lisäämään yritysten omistajuutta koskevaa keskittymisprosessia ja vähentämään Taiwanin mahdollisuuksia päättää omasta teollisuus- ja sosiaalipolitiikastaan, millä puolestaan on ongelmallisia seurauksia työllisyystilanteen vakaudelle, turvaverkoille ja aluekehitykselle.
12. Taiwan aikoo alentaa teollisuustuotteiden painotettua keskimääräistä tulliaan 4,81 prosenttiin. Se on myöntynyt vastavuoroisiin nollatulleihin useilla aloilla, ja sen kemikaaleja koskeva tarjous menee Uruguayn kierroksen yhdenmukaistamisvaatimuksia pidemmälle. Taiwan osallistuu jo informaatioteknologiatuotteiden kaupasta tehtyyn sopimukseen (ITA-sopimukseen) ja on ollut aktiivisesti mukana neuvottelemassa ITA II -sopimusta. Yli kaksi kolmasosaa teollisuustuotteiden tullinalennuksista toteutetaan liittymishetkellä. Loput tullinalennukset toteutetaan vuoteen 2002 mennessä joitakin vähäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta, joiden osalta tullinalennukset toteutetaan enimmäkseen vuosina 2004 ja 2008 (moottoriajoneuvot).
13. Palvelujen osalta Taiwanin sitoumukset ovat WTO:n kymmenenneksi parhaita. Taiwanin palveluluettelo kattaa laajalti useita aloja, mukaan luettuina rahoituspalvelut, televiestinnän, ammatinharjoittajien palvelut, mainostamisen, tietotekniikkapalvelut, rakentamisen ja jakelun. Taiwan aikoo poistaa ulkomaisen pääoman rajoitukset kaikilla palvelualoilla lukuun ottamatta teletoiminnan kaltaisia tiettyjä aloja, joilla eurooppalaiset ja muut ulkomaiset yritykset saavat kuitenkin omistaa enemmistöosakkuuksia.
14. Taiwan aikoo avata sellaiset arat maatalousmarkkinat kuin sianlihan ja siipikarjan markkinat. Lisäksi maa on sopinut omenoita ja sitrushedelmiä koskevien tariffikiintiöiden myöntämisestä ennen liittymistä.

III. Suositus

15. Komissio on toimittanut Taiwanin liittymistä WTO:hon koskevat ehdot neuvostoon hyväksymistä varten ja Euroopan parlamenttiin lausunnon saamiseksi. Päätös hakea WTO:n jäsenyyttä on lähtöisin Taiwanin viranomaisilta, joten esittelijä kunnioittaa sitä. Maassa 1990-luvulla tapahtuneet demokraattiset muutokset antavat toivoa siitä, että WTO:n jäsenenä Taiwan osallistuu aktiivisesti WTO:n todelliseen uudistusprosessiin, johon sisältyy sen päätöksenteon demokratisointi sekä muihin monenvälisiin sopimuksiin ja yleissopimuksiin sisältyvien sosiaalisten ja ympäristönäkökohtien huomioonottaminen.